Név:	 osztály:

2. feladat 40 pont

Utasszállító repülőgépek

A két világháború közötti időszak volt a repülés hőskora. 1933-ban a Boeing cég készítette 247-es gép volt a világ első modern utasszállító repülője, melynek közel 300 km/h lett a csúcssebessége, vagyis gyorsabb volt, mint a kor legtöbb harci repülője. Ebben a feladatban az 1950-1990 között nagyobb darabszámban gyártott utasszállító repülőgéptípusok adataival¹ kell feladatokat megoldania. Megoldásában vegye figyelembe a következőket:

- A képernyőre írást igénylő feladatok eredményének megjelenítése előtt írja a képernyőre a feladat sorszámát (például: 4. feladat)!
- Az egyes feladatokban a kiírásokat a minta szerint készítse el!
- Az ékezetmentes kiírások is elfogadottak.
- Az azonosítókat kis- és nagybetűkkel is kezdheti.
- A program megírásakor az állományban lévő adatok helyes szerkezetét nem kell ellenőriznie, feltételezheti, hogy a rendelkezésre álló adatok a leírtaknak megfelelnek.
- A megoldását úgy készítse el, hogy az azonos szerkezetű, de tetszőleges bemeneti adatok mellett is helyes eredményt adjon.

Az UTF-8 kódolású utasszallitok.txt forrásállomány tartalmazza soronként a repülőgéptípusok adatait, melyeket pontosvesszővel választottuk el:

```
típus;év;utas;személyzet;utazósebesség;felszállótömeg;fesztáv
Airbus A300;1972;220-336;3;911;142000;44,84
Airbus A310;1982;218;2;950;150000;43,89
Airbus A320;1985;150-179;2;950;66000;33,91
Antonov An-24;1960;50;5;450;21000;29,2
BAC VC-10;1962;130-180;4-5;915;152000;42,7
```

- típus: A repülőgéptípus neve, szöveges, például: Airbus A300
- év: Az első repülés éve, egész, például: 1972
- utas: Szállítható utasok száma, szöveges, például: 218 vagy 150-179
- személyzet: Személyzet létszáma, szöveges, például: 3 vagy 4-5
- utazósebesség: Utazósebesség [km/h], egész, például: 911
- felszállótömeg: Felszállótömeg [kg], egész, például: 142000
- fesztáv: Fesztáv [m], valós, például: 44,84
- 1. Készítsen **konzolos alkalmazást** a következő feladatok megoldására, melynek projektjét Utasszallitok néven mentse el!
- 2. Forráskódjában tegye elérhetővé a java.txt vagy a csharp.txt állományból a Sebessegkategoria osztályt definiáló kódrészletet!

A feladat a következő oldalon folytatódik

-

¹ Forrás: http://mek.niif.hu/0000/00056/html/065.htm

Informatikai	ismeretek
közénszint	

Név:	osztály:
------	----------

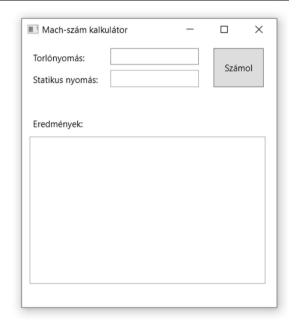
- 3. Olvassa be az utasszallitok.txt állományban lévő adatokat és tárolja el egy olyan adatszerkezetben, ami a további feladatok megoldására alkalmas! Az állományban legfeljebb 100 sor lehet. Tárolja el minden repülőgéptípushoz a sebességkategória adatot (elég szöveges típusú adatként) az előző feladatban elérhetővé tett osztály használatával! Ügyeljen rá, hogy az állomány első sora a mezőneveket tartalmazza és a fesztáv valós típusú adatban az egész és a tört rész elválasztásához vessző karaktert használtunk a forrásban.
- 4. Határozza meg és írja ki a képernyőre a forrásállományban lévő adatsorok (repülőgéptípusok) darabszámát!
- 5. Határozza meg és írja ki a képernyőre a Boeing vállalat által gyártott repülőgéptípusok darabszámát! Feltételezheti, hogy minden általuk gyártott típus neve a "Boeing" szórészlettel kezdődik.
- 6. Határozza meg azt a repülőgéptípust, amely a legtöbb utas szállítására volt alkalmas! Ha az utasok száma "tól-ig" formában (például: 150-179) van megadva, akkor mindig az "ig" értéket használja az összehasonlításnál! A típus adatait a feladat végén található minta szerint írja a képernyőre! Feltételezheti, hogy nem alakult ki az élen holtverseny!
- 7. Határozza meg, hogy melyik sebességkategóriából **nem található** repülőgéptípus a forrásállományban! A sebességkategória neveket a Sebessegkategoria osztályban találja. Ha több sebességkategóriából nincs repülőgéptípus, akkor a kategórianeveket szóközzel elválasztva írja a képernyőre egymás mellé. Ha minden sebességkategóriából található repülőgéptípus, akkor a "Minden sebességkategóriából van repülőgéptípus." szöveg jelenjen meg!
- 8. Készítsen utasszallitok_new.txt néven szöveges állományt a feladat végén található minta szerint, melynek szerkezete, fejlécsora és adattartalma megegyezik az utasszallitok.txt állományéval, a következő különbségekkel:
  - a. Az utasok számánál "tól-ig" érték esetén csak az "ig" érték kerüljön az új állományba.
  - b. A személyzet számánál is a "tól-ig" érték esetén csak az "ig" érték kerüljön az állományba.
  - c. A felszállótömeg tonnában kifejezve, tetszőleges módszerrel egész értékre kerekítve kerüljön az adatsorokba. (1 kg = 0,001 t).
  - d. A fesztávolság láb mértékegységgel kifejezve, tetszőleges módszerrel egész értékre kerekítve kerüljön az adatsorokba. (1 m = 3,2808 láb)
- 9. Készítsen **grafikus alkalmazást**, melynek a projektjét MachKalkulatorGUI néven mentse el, melynek segítségével egy repülőgép Pitot-cső rendszerű nyomásérzékelő műszerével mért nyomásadatok alapján a Mach-számot határozhatjuk meg szubszonikus sebesség esetén!²

_

² Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Mach-szám

A grafikus alkalmazásban a következő feladatokat végezze el:

- a. Alakítsa ki a felhasználói felületet a következő minta szerint! Állítsa be az alkalmazás címsorában megjelenő "Mach-szám kalkulátor" feliratot! Az "Eredmények:" címke alatt egy lista vezérlőelemet helyezzen el!
- b. A "Számol" parancsgombra kattintva határozza meg a Mach-szám értékét a következő képlet alkalmazásával, majd szúrja be a lista végére az input adatokat (q_c, p_0) és az eredményt (M_a) a kiadott minta szerint, ha teljesül az $M_a < 1$ feltétel (szubszonikus sebesség)!

Ügyeljen rá, hogy a hatványkitevő értékének (2/7) meghatározásakor ne az egészosztás műveletét alkalmazza. Az egész és a tört rész elválasztásához a pont és a vessző karakter is elfogadott.

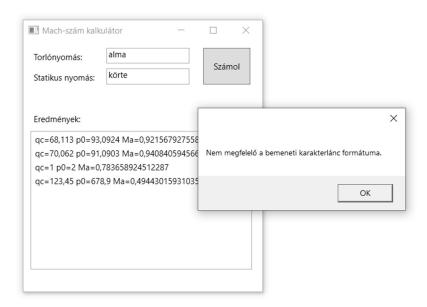
$$M_a = \sqrt{5\left(\left(\frac{q_c}{p_0} + 1\right)^{\frac{2}{7}} - 1\right)}$$

ahol: q_c a torlónyomás (valós), p_0 a statikus nyomás (valós) értéke

Mach-szám kalku	látor	_				
Torlónyomás:	123,45 678,9		Számol			
Statikus nyomás:	070,5					
Eredmények:						
qc=68,113 p0=93,0924 Ma=0,921567927558007 qc=70,062 p0=91,0903 Ma=0,940840594566888 qc=1 p0=2 Ma=0,783658924512287 qc=123,45 p0=678,9 Ma=0,494430159310356						

A feladat a következő oldalon folytatódik

c. Ha az input elemekben megadott adat nem konvertálható valós számra, akkor a hibára utaló tetszőleges üzenet jelenjen meg egy felugró ablakban és az eredmények lista ne kerüljön bővítésre!

Konzolos alkalmazás minta:

Minta utasszallitok new.txt állomány:

```
típus; év; utas; személyzet; utazósebesség; felszállótömeg; fesztáv Airbus A300; 1972; 336; 3; 911; 142; 147 Airbus A310; 1982; 218; 2; 950; 150; 144 Airbus A320; 1985; 179; 2; 950; 66; 111 ...

Tupoljev Tu-144; 1968; 140; 2; 2500; 180; 94 Tupoljev Tu-154; 1968; 169; 3; 975; 98; 123
```